

Toelichting Financieel Jaarverslag 2021

Rijnland Energie Coöperatie U.A.

Toelichting bij:

Rapport inzake jaarstukken 2021, opgesteld door accountant Van Arkel & Wiggers, 1 juni 2021

Samenstellingsverklaring van de accountant

Datum: 8 juni 2022

Toelichting opgesteld door: Anne Marieke Schwencke, penningmeester

Status: concept

Vastgesteld door bestuur: 8 juni 2022

Vastgesteld door ALV: [volgt]

Rijnland Energie Coöperatie U.A.
Luchtmansplein 11
2332 PP Leiden

Inschrijving KvK: 7643835
BTW nummer: NL860640395B01
Bankrekeningen: NL92 RABO 0351 0252 00 (algemeen)/ NL65 RABO 0365 8769 68 (participaties)
T.N.V Rijnland Energie Coöperatie U.A

1. Inleiding

1.1 algemeen

Voor u ligt een toelichting op het financiële jaarverslag van Rijnland Energie Coöperatie U.A.. Het dient in samenhang gelezen te worden met de jaarrekening van Rijnland Energie Coöperatie U.A.: *Rapport inzake jaarstukken 2021* (1 juni 2022), samengesteld door accountant Van Arkel&Wiggers op basis van de door Rijnland Energie Coöperatie aangeleverde informatie en het bijgeleverde accountantsrapport met de samenstellingsverklaring.

In deze toelichting wordt ook verwezen naar het concept-jaarverslag 2021 van Rijnland Wind Coöperatie en het jaarverslag 2021 van Windpark Papemeer met de samenstellingsverklaring van accountant Water Inc & Partners (24 mei 2022).

1.2 Rijnland Energie: oprichting, doel en organisatie

Rijnland Energie Coöperatie U.A. (KvK 7643835) is opgericht op 22 november 2019 te Leiden. De coöperatie is een samenwerkingsverband van lokale energiecoöperaties uit de regio Holland Rijnland. Het doel is het bevorderen van het gebruik van wind- en zonne-energie en andere vormen van duurzame energie en het produceren van energie in het belang van de leden van de aangesloten coöperaties en de bewoners in de regio Holland Rijnland¹.

Rijnland Energie is ontstaan uit de coöperatie Rijnland Wind (KvK 68659032) opgericht in 2017. Deze coöperatie wordt op termijn opgeheven.

Bestuur

Rijnland Energie Coöperatie U.A. heeft een oprichtingsbestuur bestaande uit drie leden: de voorzitter, secretaris en penningmeester, allen woonachtig in de gemeente Leiden.

Leden

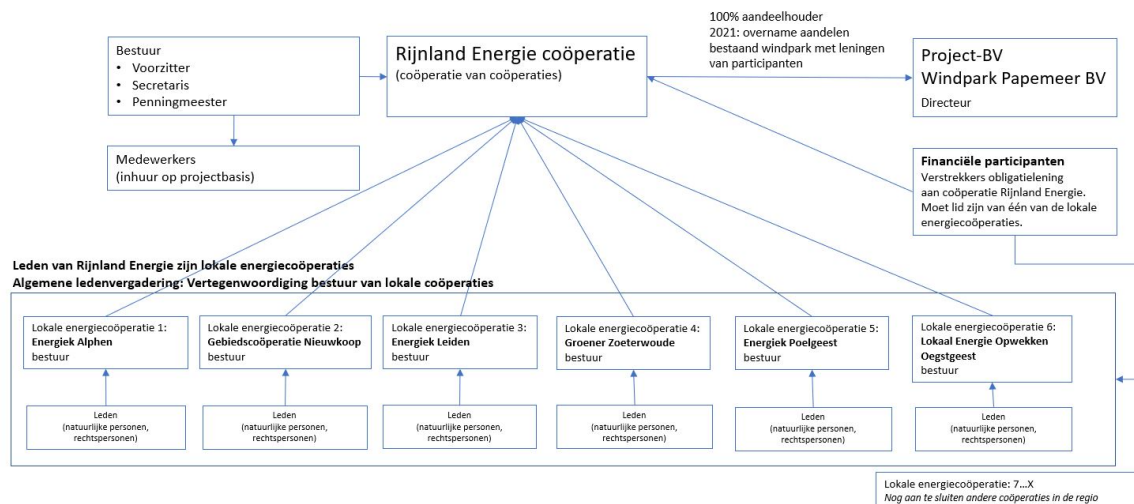
De coöperatie heeft **6** betalende leden per 31-12-2021, te weten lokale energiecoöperaties uit de regio Holland Rijnland: Coöperatie EnergiekLeiden, Gebiedscoöperatie Zoeterwoude, Energiek Alphen, Gebiedscoöperatie Nieuwkoop, Energiek Poelgeest en LEOO (Oegstgeest).

---

¹ Akte van oprichting, artikel 3 Doel en middelen.

Rijnland Energie Coöperatie: organogram

Figuur 1: organogram Rijnland Energie (per 31-12-2021).

1.3. Rijnland Energie: activiteiten 2021

Rijnland Energie heeft de volgende activiteiten verricht in 2021:

1. De voorbereiding en de overname van Windpark Papemeer B.V. ('De Watergeuzen').
2. De voorbereiding en de uitvoering van een obligatie-uitgifte van Watergeuzen-participaties en de daarmee samenhangende wervingscampagne onder regiobewoners voor de financiering van de overname van het windpark.
3. De behartiging van de belangen van de aangesloten coöperaties in de regio Holland Rijnland.
4. De ontwikkeling van nieuwe projecten.

Ad 1. Overname Windpark Papemeer

Eind 2019 ontstond een kans om Windpark Papemeer B.V. (twee windturbines) langs de A4 bij de afslag Zoeterwoude over te nemen. De overname is in 2020 en 2021 voorbereid door het bestuur van de coöperatie Rijnland Wind, tevens oprichtingsbestuur van Rijnland Energie. In 2021 werd overeenstemming bereikt met de verkopende partij over de overnameprijs en -voorwaarden, te weten: een overnameprijs van 1,65 miljoen euro, uiterlijk 1 juli 2023 af te betalen in meerdere tranches met een betalingsregeling.

De eerste betaling vond plaats op 29 september 2021. Direct hierop volgde de aandelenoverdracht van Prodeon Wind BV (verkopende partij) naar Rijnland Energie Coöperatie. De coöperatie werd hiermee 100% aandeelhouder van Windpark Papemeer B.V. met terugwerkende kracht per 1 januari 2021. De resterende betalingen zouden volgen in 2022 (en uiterlijk 2023). De betalingsregeling gaat uit van 4,5% rente gerekend vanaf 1-1-2021 tot aan het moment van betaling.

De voorbereiding van de overname is bekostigd uit een provinciale subsidie verstrekt aan Rijnland Wind Coöperatie U.A., de voorganger van Rijnland Energie. Rijnland Wind Coöperatie is uitsluitend betrokken als ontwikkelentiteit en geen partij bij de overname. Zie: concept-jaarverslag Rijnland Wind Coöperatie U.A. (3 mei 2022).

Ad 2. Obligatie-uitgifte Wervingscampagne Watergeuzen

De aankoop van het windpark wordt gefinancierd met kapitaal geworven met een obligatie-uitgifte onder bewoners en lokale bedrijven uit de regio Holland Rijnland. Rijnland Energie Coöperatie U.A. is de uitgevende instelling. In 2021 zijn obligaties uitgegeven in twee rondes: april-augustus en augustus-december 2021. De effectuering en daarmee de financiële afwikkeling van de tweede ronde valt onder boekjaar 2022 (en dus buiten deze jaarrekening). In maart - juni 2022 vindt een derde (en laatste) ronde plaats.

Ad 3. Behartigen van belangen van aangesloten coöperaties

Rijnland Energie behartigt de belangen van de aangesloten coöperaties in het kader van het beleidsproces van de Regionale Energie Strategie Holland Rijnland (RES). Rijnland Energie betaalde een RES-vertegenwoordiger uit de middelen die worden verstrekt door Energie Samen, de landelijke koepelvereniging voor energiecoöperaties: de RES-gelden Energie Samen.

Ad 4: Ontwikkeling van nieuwe projecten

In 2021 heeft Rijnland Energie activiteiten ontplooid gericht op de ontwikkeling van nieuwe windlocaties: langs de N207 in Kaag en Braassem, in de oksel A4/ N11 en langs de N11 ten oosten van Alphen aan den Rijn. Voor de voorbereiding van de locatie in Kaag en Braassem is ondersteuning gevraagd van Energie Samen (de landelijke koepelvereniging voor energiecoöperaties) en De Windunie, beoogd partner in de ontwikkeling. Rijnland Energie betaalde de kosten voor de ondersteuning uit een lening aangegaan met het Ontwikkelfonds voor Energie Coöperaties (OEC).

1.4 Financiering van de coöperatie

Subsidie

Subsidie provincie Zuid-Holland

Rijnland Energie Coöperatie U.A. heeft geen subsidies ontvangen. De oprichting van Rijnland Energie, de voorbereiding van de overname van het windpark en de obligatie-uitgifte is gefinancierd uit een subsidie van de provincie Zuid-Holland², verleend aan Rijnland Wind Coöperatie, de voorganger van Rijnland Energie. De subsidie-inkomsten en -uitgaven vallen buiten de jaarrekening van Rijnland Energie. Zie: concept-jaarverslag Rijnland Wind Coöperatie U.A.

Inkomsten

Inkomsten uit deelnemingen: dividenduitkering Windpark Papemeer BV

De belangrijkste inkomstenbron voor de coöperatie betreft de jaarlijkse dividenduitkering uit Windpark Papemeer BV. Het windpark is formeel eigendom per 1 januari 2021. Een eerste uitkering kan daarmee over boekjaar 2021 plaatsvinden. Na vaststelling van de jaarrekening van het Windpark door het bestuur en de aandeelhoudersvergadering, beide vertegenwoordigd door het bestuur van Rijnland Energie Coöperatie U.A. is besloten tot een dividenduitkering van 127.650 euro aan Rijnland Energie.

Inkomsten uit contributies

Rijnland Energie Coöperatie U.A. ontvangt inkomsten uit de eenmalige inschrijvingskosten en jaarlijkse contributies van aangesloten ledencoöperaties.

Inkomsten uit vergoeding belangenhartiging RES-gelden

Rijnland Energie ontvangt een vergoeding van Energie Samen (de landelijke koepelvereniging voor energiecoöperaties) voor de bekostiging van de activiteiten gericht op belangenbehartiging in het kader van de Regionale Energie Strategie (RES). In 2021 is in totaal 9.771 euro ontvangen.

Leningen

Lening: betalingsregeling overname windpark

Met de overnameovereenkomst is een betalingsovereenkomst afgesproken met de verkopende partij. Rijnland Energie kan de overname van de aandelen in drie termijnen betalen en heeft de tijd tot uiterlijk 1 juli 2023. Mocht Rijnland Energie niet aan haar betalingsverplichtingen kunnen voldoen, dan wordt de aankoop met gesloten beurzen teruggedraaid. Over de uitstaande som rekent de verkopende partij 4,5%, rente, gerekend vanaf 1 januari 2021 (overnamedatum) tot aan het moment van betaling. Op 29 september 2021 is aan de eerste termijn voldaan door overmaking van 500.000 euro, inclusief het rentebedrag van 13.500 euro (januari tot 1

---

² Subsidieregeling lokale initiatieven energietransitie Zuid-Holland 2017 voor het project 'oprichting regiocoöperatie Rijnland Energie en kansenkaart projecten.

juli 2021). In 2022 is een tweede termijn betaald (600.000 euro). Naar verwachting zal uiterlijk september 2022 de laatste betaling plaatsvinden, waarna de overname definitief is.

Uit de Overeenkomst voor Koop en levering van aandelen

3. Koopsom en betaling

1. De koopsom bedraagt EUR 1.650.000,- (zie bijlage C).
2. De betaling vindt plaats in drie termijnen:
  - a. Termijn 1 zijnde minimaal EUR 400.000,-, te betalen uiterlijk op 30 september 2021, te vermeerderen met een rente van 4,5% op jaarbasis te rekenen vanaf 1 januari 2021 tot uiterlijk 1 juli 2021;
  - b. Termijn 2 zijnde minimaal EUR 500.000,-, te betalen uiterlijk op 30 september 2022, te vermeerderen met een rente van 4,5% op jaarbasis te rekenen vanaf 1 januari 2021 tot uiterlijk 1 juli 2022;
  - c. Termijn 3 zijnde het resterende deel van de koopsom, te betalen uiterlijk op 30 september 2023, te vermeerderen met een rente van 4,5% op jaarbasis te rekenen vanaf 1 januari 2021 tot uiterlijk 1 juli 2023.

Lening: Obligatie-uitgifte Watergeuzen-participaties

De overname van Windpark Papemeer is gefinancierd met een obligatie-uitgifte onder bewoners en bedrijven uit de regio Holland Rijnland. In 2021 hebben de eerste twee inschrijfrondes plaatsgevonden, de derde volgt in 2022.

De obligatie-uitgifte in de eerste ronde heeft 649.000 euro opgeleverd en valt onder boekjaar 2021. De tweede ronde valt onder boekjaar 2022 en dus buiten deze jaarrekening. De obligaties van de eerste ronde zijn rentedragend vanaf 1 juli 2021. Er is 1% transactiekosten in rekening gebracht, waarover geen BTW verschuldigd is, voor dekking van de kosten voor de (geautomatiseerde) aanmeldings- en participatieadministratie.

Lening: Ontwikkelfonds voor Energiecoöperaties (OEC)

Rijnland Energie heeft een overeenkomst afgesloten met het Ontwikkelfonds voor Energiecoöperaties (OEC). Dit fonds is bedoeld voor hoog risico financieringen voor de voorbereiding en ontwikkeling van nieuwe wind- of zonprojecten. Het fonds heeft een depot gereserveerd van 17.543 euro waaruit de ontwikkelingsactiviteiten gefinancierd kunnen worden voor een potentiële windlocatie in Kaag en Braassem. De lening wordt terugbetaald met een risico-opslag bij realisatie van het windproject of vervalt als het project niet wordt gerealiseerd. De Financieringsovereenkomst Ontwikkelfonds Energiecoöperaties is op 27 november 2021 getekend door het bestuur van Rijnland Energie. De eerste uitbetaling uit het depot vond plaats in 2022 en komt in boekjaar 2022 als schuld op de balans te staan (nog niet in boekjaar 2021).

Leningen

De coöperatie heeft geen andere leningen afgesloten.

1.5 Uitgangspunten

Bestuur, vergoedingen uit diensten

Het bestuur en medewerkers van het kernteam werken onbezoldigd voor zover het kerntaken betreft die zij op grond van hun functie uitoefenen. Duidelijk afgebakende werkzaamheden waarvoor financiële dekking beschikbaar is, kunnen met toestemming van de overige bestuursleden in opdracht en tegen een vergoeding worden uitgevoerd.

Eén bestuurslid van Rijnland Energie heeft in 2021 betaalde werkzaamheden verricht tegen een vergoeding op uurbasis. Dit betreft werkzaamheden voor de belangenbehartiging. Twee bestuursleden van de aangesloten leden-coöperaties

1.5. Fiscale Positie

BTW

De coöperatie is zelfstandig belastingplichtig voor de omzetbelasting (btw). Over 2021 is per kwartaal aangifte gedaan.

Vennootschapsbelasting (VPB)

Coöperatie Rijnland Energie Coöperatie is zelfstandig VPB plichtig.

2. Jaarrekening 2021

Winst- en verliesrekening, Resultaat 2021

INKOMSTEN/ BATEN	ex btw (in euro)	
Leden: inschrijfkosten & contributies	2.617	
RES-gelden Energie Samen 2020	4.961	
RES- gelden Energie Samen 2021	4.810	
Dekking communicatiekosten (website)	938	
Dekking Participatie-/ transactiekosten [1]	6.490	
totaal inkomsten		+19.817
<i>Participaties: obligatieleningen deelnemers</i>	<i>649.000</i>	<i>Zie: balans</i>
KOSTEN/ LASTEN		
Uitbesteed werk: RES Holland Rijnland [2]	13.380	<i>dekking RES-gelden</i>
Verkoopplaten: kosten nieuwe projecten (ontwikkelfonds) [3]	7.342	<i>dekking lening OEC</i>
Verkoopplaten: website, communicatie- en campagnemateriaal	1.836	
Kantoorlasten: verzekeringen, contributies [4]	1.803	
Algemene lasten: accountant, overig algemeen [5]	2.728	
Betalingsverschillen	3	
Totaal (bureau)kosten		-27.092
Afschrijving goodwill	70.187	-70.187
Overige financieringskosten		
Bankkosten	544	
Rente belastingen	13	
Overname windpark: rentekosten betalingsregeling 2021 [6]	60.750	
Reservering rente-betalingen participaties 2021 [7]	9.735	
		-71.042
Resultaat (saldo baten en lasten)		-148.504
Belastingen (saldo) [8]		+1.325
Resultaat deelnemingen (dividend uit windpark) [9]		+127.650
Totaal resultaat		-19.529

Toelichting op de winst- en verliesrekening

[1] Deelnemers betalen 1% transactiekosten over de participaties. Dit is gefactureerd en ontvangen in boekjaar 2021. De kosten die daar tegenover staan zijn gefactureerd in 2022 en vallen buiten het boekjaar 2021.

[2] Inclusief uitbesteed werk met dekking RES-gelden Energie Samen 2019.

[3] Kosten worden betaald uit de lening Ontwikkelfonds (OEC). Zie balans.

[4] Kosten voor contributie Energie Samen, bestuursaansprakelijkheidsverzekering.

[5] Accountantskosten voor het opstellen van de jaarrekening 2021 zijn als reservering geboekt.

[6] Op 29 september 2021 is 600.000 euro betaald aan Prodeon BV, de verkopende partij van Windpark Papemeer BV. Conform afspraak zijn de aandelen overgedragen met terugwerkende kracht per 1 januari 2021. Met Prodeon is een betalingsregeling overeengekomen voor het openstaande bedrag tegen 4,5% rente (gerekend vanaf 1 januari 2021 tot het moment van betaling). De rentetermijn voor de eerste betaling liep tot 1 juli 2021 (totaal: 13.500 euro). De *nog te betalen* rente over het nog verschuldigde bedrag zijn als kosten voor boekjaar 2021 geboekt. Dat is gelijk aan 47.250 euro ($1.050.000 \times 4,5\%$).

[7] In 2022 keert Rijnland Energie rente uit over de participaties die in 2021 zijn uitgegeven (ronde I): in totaal 649.000 euro. Deze zijn rentedragend vanaf 1 juli 2021 met een verwachte rente 3%. Dus: $649.000 \times 3\% \times 6/12$ maanden = 9.735 euro. Zie ook balans: overlopende passiva

[8] In 2020-2021 is vennootschapsbelasting (VPB) betaald en vervolgens teruggevraagd. Dit wordt verrekend met de VPB-aangifte over boekjaar 2021.

[9] Het bestuur en de aandeelhoudersvergaderingen hebben besloten tot een eerste dividenduitkering uit Windpark Papemeer BV.

2.2 Balans 2021 (31-12-2021)

Activa		Passiva	
<u>Vaste activa:</u> Immateriele vaste activa: <i>good will</i> [1]	631.680	<u>Eigen vermogen:</u> Reserves, waarvan onverdeeld resultaat: 19.529	-12.937
Deelname windpark [2]	1.075.783	<u>Langlopende schulden:</u> -lening betalingsregeling Prodeon [4]	550.000
<u>Vorderingen:</u> Debiteuren [3]	2.147	-obligatieleningen Watergeuzen participaties [5]	649.000
Vennootschapsbelasting (VPB)	2.391		
Omzetbelasting (te ontvangen Q4 2021), inclusief suppletie	3.339	<u>Kortlopende schulden:</u> lening betalingsregeling Prodeon [4]	500.000
		Crediteuren [6]	15.287
Liquide middelen (banksaldo):		Overlopende passiva [7]	59.103
- Rabo zakelijke rekening	3.725		
- Rabo participatie rekening	41.388		
Totaal	1.760.453	Totaal	1.760.453

Toelichting op de balans:

[1] De coöperatie is enig aandeelhouder van Windpark Papemeer BV per 1 januari 2021. De (betaalde) overnamewaarde van 1,65 miljoen euro weerspiegelt de waarde van alle verwachte inkomsten en exploitatiekosten (kasstromen) over de komende 20 jaar en een gewenst projectrendement van 6%. (Berekend als de netto contante waarde van de verwachte kasstromen over 20 jaar, tegen een discontovoet van 6,0%).

In de balans is goodwill opgenomen die in 10 jaar wordt afgeschreven. Goodwill is het verschil tussen de overnamewaarde minus het eigen vermogen van het windpark op het moment van de overname. Voor de goodwill berekening is uitgegaan van de reële materiële waarde van het windpark op 1 oktober 2020, de datum van oplevering van het windpark en niet van de datum van overname op 1 januari 2021. Redelijkerwijs kan worden verondersteld dat geen sprake is van een significante waardevermindering van de reële prestatie van het windpark tussen 1 oktober 2020 en 1 januari 2021.

[2] De waarde van de deelname in het windpark is gelijk aan het eigen vermogen van Windpark Papemeer (zie jaarrekening), inclusief het onverdeeld resultaat over boekjaar 2021: 127.650 euro.

[3] Debiteuren betreffen betalingen van contributies van de aangesloten lokale coöperaties, een nagekomen betaling van Watergeuzen participant ronde I en een betalingsverschil.

[4] De overnamesom voor het windpark is 1.650.000 euro. In 2021 is 600.000 euro betaald aan Prodeon, de verkopende partij. Er staat nog een bedrag van 1.050.000 euro open, te betalen in 2022 en 2023. In februari 2022 is 500.000 euro betaald; dit staat als kortlopende schuld op de balans 2021. Het resterende bedrag 550.000 euro moet uiterlijk 2023 betaald zijn en staat als langlopende schuld op de balans. Rijnland Energie betaalt 4,5% rente over de openstaande overnamesom gerekend vanaf 1-1-2021. Zie ook onder punt [6]: Winst- en verliesrekening.

[5] Totaal uitgegeven obligatieleningen bij deelnemers door uitgifte Watergeuzen-participaties (eerste ronde).

[6] Crediteuren betreffen nog te betalen facturen van De WindUnie (voor nieuwe projecten), voor de RES en een aantal kleinere betalingen. De kosten voor De WindUnie zijn in 2022 gedekt door een lening bij Ontwikkelfonds voor Energiecoöperaties (OEC). Dit komt in 2022 als langlopende schuld aan het OEC op de balans te staan. Deze schuld wordt kwijtgescholden als nieuwe project niet slaagt.

[7] Overlopende passiva betreffen de renteverplichtingen die ten laste komen aan boekjaar 2021: aan Prodeon (47.250 euro) en de Watergeuzen Participanten (9.735 euro ronde). Plus accountantskosten 2021 (2.118 euro). Zie ook onder punt 7: Winst en -verliesrekening.